

הגיע למסקנה, שהלוחצא אותה מן הבית והליפוש בחוץ יהיה קשה ומסוכן פי כמה משהיה בביתה פנימה. חייבו בשבעה זוז, ספון להצריים, הוא זו מכשלת ממשכת לבדה, ואחרי הפגישה ידרדו ויעלו לאוטובוס האחרון היוצא לכיירות. כך שאם יתעורר חשדם של שבנים, יתקפו למצוא לו סמיוכין.

– מין אקאז – נשעם בקולו של נזירה.
אברסלים הגיר ראשו ממתבאר ומניו הביעו "והיא. זה קולה."
נזירה ניגבה ידיו בסטיצה, העבירה אצבעותיה בשערה ויצאה אל הדלת הבכדה, המפורלת.

– אני חבר של פרג' – לחיש מירז – את נזירה אמון, נבונן?
– פרג' אמתית – נזירה נזירה. תמכה את ורצו ומשכה אותו פנימה והגיפה את הדלת כבהילוח – פרג' כמלטסין, מומן.
– את לבדך בבית?
ענייה מצמצו כפחד – "איי רכבי אי רב", מלמלה. ואילו:
– למה אתה שואל?
– כי פני נמצא כאן, כחלב, ומבקש לראותך.
– לא ייתכן. זו מלכתה. פרג' נסע. מומן. הוא לא שאל. הוא לא אמר. על דעת צפון שלך.

– אין לך מה לחשוש... אני ידודו של פרג'. את לבד בבית?
– כן. אבל בעוד שעה... שעתים...
– את רוצה לראות את פרג' אני יכול לקרוא לך?
רק עשיוו התחילה לקלוט מה מותרש סביבה. הסירה את טינרה בחיפון, מכרה כפות ידیه כעצבנות, העיפה בצעיר הור מבט בוזן, ואמרה:
– זרקה וקרא לו. ואני אחייה את המרג מעל האש.

עד שנבנסו השניים, הייתה כבר נזירה שקופה כבורסה מול הדלת, ידיה אחוזות במתוך בחוקה. כשראתה את בנה נכנס בפתח, קמה ונסלה בוועותיה. מתיישב נשעם מלמל "אלחמדילה" – נשכיל לאל – עמשים אחדות. הוא הריגש את הדמעות על כפמו. ממות ולוחת. נשעם היה מלמכת. "השתינת כל-יך – אמרה האם, מזיזה את ראשה לראותו באור ומרשכת באפה מילדה טענה.

השורות החשאלי לא דיה או מתוחכם. לא תיחוקו, חשבוני, לא שאלו מאיפה אנתנו. הכרמים גם לא ותרעדו. אלה ששלחו אותנו, לא שאלו איך התקיימנו בכיירות, איך התמדרנו, וגם בעצמית התעוררו. אבל זאת הייתה מלחמת המעצמות, וכל אחד מילא אז כל-יך הרבה חפקידי.

אנדר-עב. כמנו.

– אכן מן בן איזו משמחתי
– לא תשוב. את לא מכירה. אל תלבי.
– אני אישוב בעוד חמציית השעה – אמר מירו. /צא ועזב אותם לבדם.
– למה באתו? הרב מלחמה ישם אצלכם. ברתח מן המלחמה!
– לא לבד. הרב מל תשאלו שאלות, אמא. יותר כריא שלא תשאלו ושלא תדעו. והעיקר: אסוד לך לספר לאף אחד, לאף א-חד, אפילו לא לבעלך, שהייתו כאן.

– להסתיר מבעליך תראם.
– זו שאלה של חיים ימות, אמא. האמיני לי. אסור.
– אבל ראו אותך. ראו אותך.
– איש לא ראה. ואיש לא הכיר. יצאתי ילד. ועוד היום אנתנו נעלמים מאכן.
– עוד הימוז? ... אז אתה מוכרח לטעום קצת סיביקה. תמיד אהבת הסיביקה.

יצאה למשכת ושלחה עם קערה מבימה ועם שתי כמות כסף. ישבו מזה ומזה ואכלו מאותה זלחה, כבאותם ימים. מבעד למדעות עלו רוחות החיים, מושפים שמהו חולפת כעני-ענן. ושקו ואכלו, מספכלים זו כזו וזו בזה, וכרמים כרימים אחרים וכדומיות שהיו ואינו.

– רזית. אתה לא אולכ מספיק.
– אל תדאגי.
– אה... נשיו?
– עוד לא, אמא.
– הגיע זמן.
– אשלח לך המנה.
– אתה חוזר לשפם מיד?
– אמרנו ששלך זה לא מדברימ.
– אז חר חסברי לך, משכיל במאתו
– לראות אותך. לראות אם חסר לך משהו. את וקוקה לכסוד אני יכול לתת לך, ולשלוח מפעם לפעם.
היא עברה ביעד ידו שרושטה לא הכים.

מצאנו ווג ארמינים עם תקליטי ופיטפון, שלימדו לרקוד. לא היו מספיק בנות, ולכן רקדנו זה עם זה. יום אחר הופיע לסינרונים בחור צעיר, לבוש יפה, שגראת אינטיליגנס. המורה לימרה אותו סנגו, והוא התקשר לתפסת את הצעירים. יצא לי לרקוד איתו ואמרתי לו: "עזוב אותך מהספירה, שים לב

שושן: „המפקדים שלנו לא ידעו מה זה סיפור כישוי. חשבו, שערבי הולך לערבים, והכל יהיה בסדר. לא הרכיבו לנו זהות: חמולה, כתובה, בית-ספר, מורים. נאלצתי לבנות את הסיפור בעצמי”

למוסיקה. הוא קלט, והיה מבוסס. יצא לנו לרקוד הרבה יחד. התברר שהבחור ממוצא פלסטיני. נהרתי. לא היה לנו סיפור כישוי, ולא רציתי להעמיק איתו מדי את ההירכות. יום אחר הלכנו, בחקוק ואני, למשרד מסויים. כדי להשיג מסמך שהיה רדוש יותר, היה שם תור ארוך, וקבענו שלא נעמוד יותר, ובמקרה של חקלה, אם יראה אותי מסתלק, יכרז על הוג.

כשהתקרבת לי לאשנב, התברר שלא

על "אריים" אומר שמושי. התבררתי האלה יודעים לספר מה הם עשו, אבל לא יודעים לספר מה הריגשו ומה חשבו באותם ימים. קשה להם לבטא את המספוק, שאני כן מעז לכנא. את זה הייתי צריך להמציא. הרי 99 אחוז המומן של שושן תפסו חרות ומפדים שלאוריוזקא היו קשורים בפעילות הריגול, אלא בכיירות, בשינועים ובנינוק מולחט מכל היקר והחשוב לך בחימו.

התרחכותי מנות כמה שששו, יותר כמה שהרגישו. התברר שללהם לא הייתה כמיצמץ, אלא באיפוק, במשיגים שליקו על בעצמם. "שושן אומר: מפת מגישים עממיים. מעם אחת לפני היצאה למשימה. ופעם שנייה אחרי שבצעים, כשמרווחים. בעת הפעולה אין זמן לפרקיות לב".

– בעזרת-השם לא חסר לי מאומה. בעלי יעזב מרוויח די הוותר, בלי עין הרע – וכנורת – יעזב טרדי, אתה בטח זוכר אותו.
– לא זוכר.
– איך לא זוכר אתה זוכר. כנו מאשוח הראשונה לקח את הבת של עמי, הצורך. היה יושב בבית-הכנסת גבו אל התיבה, ואבא שלך, אללה ירחסו...

– גם את השתי, אמא.
– אני... כן...
– עבר עליך הרבה.
– גם עליך. מה הביא אותך לטאן?
– על מי לא. על כולנו עבר. זה חבר שלי קרוב – הצביע על מירז –